

SKLEP SVETA 2012/699/SZVP

z dne 13. novembra 2012

o podpori Unije dejavnostim Pripravljalne komisije Organizacije pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov za okrepitev njenih zmogljivosti opazovanja in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 26(2) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: Strategija). Poglavlje III Strategije vsebuje seznam ukrepov, ki jih je treba za boj proti širjenju tovrstnega orožja sprejeti v Uniji in v tretjih državah.
- (2) Unija dejavno izvaja Strategijo in uveljavlja ukrepe iz poglavja III Strategije, zlasti s finančno podporo za posebne projekte, ki jih izvajajo večstranske institucije, kot je to začasni tehnični sekretariat Organizacije pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBTO).
- (3) Svet je 17. novembra 2003 sprejel Skupno stališče 2003/805/SZVP o vsesplošni uporabi in krepitvi multilateralnih sporazumov na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev⁽¹⁾. Navedeno skupno stališče med drugim poziva k spodbujanju držav k podpisu in ratifikaciji Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT).
- (4) Države podpisnice CTBT so se odločile, da ustanovijo Pripravljalno komisijo, ki bo do ustanovitve CTBTO imela pravno sposobnost z namenom učinkovitega izvajanja CTBT.
- (5) Čimprejšnji začetek veljavnosti in vsesplošna uporaba CTBT ter krepitev ureditve opazovanja in preverjanja Pripravljalne komisije CTBTO so pomembni cilji Strategije. V tej zvezi sta jedrska poskusa, ki ju je izvedla Demokratična ljudska republika Koreja oktobra 2006 in maja 2009, še dodatno potrdila, da bi morala CTBT začeti veljati čim prej ter da bi bilo treba pospešeno nadgraditi in okrepiti sistem opazovanja in preverjanja v okviru CTBT.

(6) Pripravljalna komisija CTBTO preučuje, kako bi lahko kar najbolj okrepila svojo ureditev preverjanja, vključno z razvojem zmogljivosti za opazovanje prisotnosti žlahtnih plinov in prizadevanji za polno vključitev držav podpisnic CTBT v izvajanje ureditve preverjanja.

(7) V okviru izvajanja Strategije je Svet sprejel tri skupne ukrepe in en sklep o podpori dejavnostim Pripravljalne komisije CTBTO, in sicer Skupni ukrep 2006/243/SZVP⁽²⁾ na področju usposabljanja in povečanja zmogljivosti, ter Skupni ukrep 2007/468/SZVP⁽³⁾, Skupni ukrep 2008/588/SZVP⁽⁴⁾ in Sklep 2010/461/SZVP⁽⁵⁾ za okrepitev zmogljivosti opazovanja in preverjanja Pripravljalne komisije CTBTO.

(8) Ta podpora Unije bi se morala nadaljevati.

(9) Tehnično izvajanje tega sklepa bi se moralo poveriti Pripravljalni komisiji CTBTO, ki je zaradi svojega edinstvenega strokovnega znanja in zmogljivosti prek omrežja mednarodnega opazovalnega sistema (ki ga sestavlja prek 280 objektov v 85 državah) in Mednarodnega podatkovnega središča edina mednarodna organizacija zmožna izvajati ta sklep in ki ima za to legitimnost. Projekti, kot jih podpira Unija, se lahko financirajo edino prek izvenproračunskih prispevkov Pripravljalni komisiji CTBTO –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Da bi zagotovila nepretrgano in praktično izvajanje nekaterih elementov Strategije, Unija podpira dejavnosti CTBTO zaradi spodbujanja naslednjih ciljev:

- (a) krepitev zmogljivosti sistema opazovanja in preverjanja v okviru CTBT, vključno na področju odkrivanja radionuklidov;
- (b) krepitev zmogljivosti držav podpisnic CTBT, da izpolnijo svoje dolžnosti iz CTBT v zvezi s preverjanjem in da se jim omogoči, da v celoti izkoristijo sodelovanje v ureditvi CTBT.

⁽²⁾ UL L 88, 25.3.2006, str. 68.

⁽³⁾ UL L 176, 6.7.2007, str. 31.

⁽⁴⁾ UL L 189, 17.7.2008, str. 28.

⁽⁵⁾ UL L 219, 20.8.2010, str. 7.

⁽¹⁾ UL L 302, 20.11.2003, str. 34.

2. Projekti, ki jih podpre Unija, imajo naslednje posebne cilje:
- (a) zagotoviti tehnično pomoč državam Vzhodne Evrope, Latinske Amerike in na Karibih, v Jugovzhodni Aziji, Pacifiku in na Daljnem Vzhodu, da se jim omogoči v polni meri sodelovati pri sistemu opazovanja in preverjanja v okviru CTBT ter k njemu prispevati;
 - (b) podpreti mednarodni opazovalni sistem, da bi se izboljšalo odkrivanje morebitnih jedrskih eksplozij, zlasti s podpiranjem izbranih pomožnih seizmoloških postaj ter meritev prisotnosti koncentracij radioaktivnega ksenona in zmanjšanje njegovih emisij;
 - (c) krepiti zmogljivosti preverjanja Pripravljalne komisije CTBTO na področju inšpekcijskih pregledov na kraju samem, zlasti s podpiranjem priprave naslednje integrirane terenske vaje in njene izvedbe;
 - (d) podpirati podpis in ratifikacijo CTBT ter dolgoročno vzdržnost njene ureditve preverjanja prek pobude za razvoj zmogljivosti, ki je osredotočena na izbrane programe usposabljanja in izobraževanja po celem svetu, vključno pri Pripravljalni komisiji CTBTO.

Navedeni projekti se izvajajo v korist vseh držav podpisnic CTBT.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).
2. Za tehnično izvajanje projektov iz člena 1(2) je pristojna Pripravljalna komisija CTBTO. To nalogo opravlja pod nadzorom visokega predstavnika. V ta namen se visoki predstavnik po potrebi dogovarja s Pripravljalno komisijo CTBTO.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 5 185 028 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje referenčnega finančnega zneska iz odstavka 1. V ta namen s Pripravljalno komisijo CTBTO sklene sporazum o financiranju v obliki nepovratnih sredstev. V sporazumu o financiranju je določeno, da Pripravljalna komisija CTBTO poskrbi za razpoznavnost prispevka Unije primerno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Svet obvesti o kakršnih koli težavah v tem postopku in o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

1. Visoki predstavnik Svetu poroča o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi Pripravljalna komisija CTBTO. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija zagotovi informacije o finančnih vidikih izvajanja projektov iz člena 1(2).

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Ta sklep preneha veljati 24 mesecev po sklenitvi sporazuma o financiranju iz člena 3(3) ali pa šest mesecev po začetku njegove veljavnosti, če v tem času ni bil sklenjen sporazum o financiranju.

V Bruslju, 13. novembra 2012

Za Svet
Predsednik
V. SHIARLY

PRILOGA

Podpora Unije dejavnostim Pripravljalne komisije CTBTO za povečanje zmogljivosti za opazovanje in preverjanje, povečanje možnosti za hiter začetek veljavnosti in podporo vsesplošni uporabi CTBTO ter v okviru izvajanja strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje

1. UVOD

Vzpostavitev dobro delujočega sistema opazovanja in preverjanja Pripravljalne komisije CTBTO (v nadaljnjem besedilu: Pripravljalna komisija) je ključni element priprave na izvajanje CTBTO po začetku njene veljavnosti. Razvoj zmogljivosti Pripravljalne komisije na področju opazovanja prisotnosti žlahtnih plinov je pomemben instrument za presojo, ali je bila zaznana eksplozija jedrski poskus ali ne. Poleg tega sta delovanje in učinkovitost sistema opazovanja in preverjanja v okviru CTBTO odvisna od prispevka vseh držav podpisnic CTBTO. Zato je pomembno državam podpisnicam CTBTO omogočiti, da polno sodelujejo v sistemu opazovanja in preverjanja v okviru CTBTO in k njemu prispevajo. Delo v okviru izvajanja tega sklepa bo pomembno tudi za povečanje možnosti za hiter začetek veljavnosti in vsesplošno uporabo CTBTO.

Projekti iz tega sklepa bodo pomembno prispevali k doseganju ciljev iz Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje.

Unija bo zato podprla naslednjih šest projektov:

1. zagotoviti tehnično pomoč in povečanje zmogljivosti državam podpisnicam CTBTO, da bodo lahko v polni meri sodelovale pri izvajanju ureditve preverjanja v okviru CTBTO in k njemu prispevale;
2. razviti zmogljivosti za prihodnje generacije strokovnjakov CTBTO prek pobude za razvoj zmogljivosti;
3. izboljšati model atmosferskega prenosa;
4. karakterizirati in zmanjšati emisije radioaktivnega ksenona;
5. podpreti integrirano terensko vajo leta 2014 (IFE14) z razvojem integrirane multispektralne mreže (*integrated multispectral array*);
6. izboljšati vzdrževanje potrjenih pomožnih seizmoloških postaj v okviru mednarodnega opazovalnega sistema.

Z ugodnejšimi političnimi razmerami so bolj obetavni tudi izgledi za začetek veljavnosti CTBTO, kar se je izkazalo tudi z nedavnimi novimi podpisi in ratifikacijami CTBTO, vključno z Indonezijo kot eno od držav iz Priloge 2. Zaradi teh pozitivnih gibanj je v prihodnjih letih nujno nameniti še več pozornosti dokončni uvedbi ureditve preverjanja v okviru CTBTO, zagotavljanju njene pripravljenosti in operativne zmogljivosti ter nadaljevanju dela za začetek veljavnosti in vsesplošno uporabo CTBTO. Jedrska poskusa, ki ju je Demokratična ljudska republika Koreja izvedla oktobra 2006 in maja 2009, sta pokazala pomen splošne prepovedi jedrskih poskusov in obenem poudarila potrebo po učinkovitem sistemu preverjanja za nadzor spoštovanja takšne prepovedi. Verodostojen in v celoti operativen sistem preverjanja v okviru CTBTO bo mednarodni skupnosti na zanesljiv in neodvisen način omogočal zagotavljanje spoštovanja te prepovedi.

Podatki iz CTBTO imajo ključno vlogo tudi pri pravočasnem opozarjanju na cunamije in oceni širjenja radioaktivnih emisij po jedrski nesreči v Fukušimi marca 2011.

Podpora teh projektov krepi cilje skupne zunanje in varnostne politike. Izvajanje teh zahtevnih projektov bo pomembno prispevalo k izboljšanju učinkovitih večstranskih rešitev za sedanje varnostne izzive. Ti projekti bodo predvsem spodbujali cilje Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, vključno z nadaljnjo vsesplošno uporabo in krepitvijo pravil iz CTBTO in sistema preverjanja v okviru CTBTO. Pripravljalna komisija vzpostavlja mednarodni opazovalni sistem, ki bo zagotovil, da ne bo nobena jedrska eksplozija ostala neopažena. Pripravljalna komisija je na temelju svojega edinstvenega strokovnega znanja s svetovno mrežo z več kot 280 objekti v 85 državah in mednarodnim podatkovnim središčem edina organizacija, zmožna izvesti te projekte, ki se lahko financirajo edino prek izvenproračunskih prispevkov Pripravljalni komisiji.

Unija je s Skupnim ukrepom 2006/243/SZVP, Skupnim ukrepom 2007/468/SZVP, Skupnim ukrepom 2008/588/SZVP in Sklepom 2010/461/SZVP podprla naslednje: oblikovanje programa usposabljanja e-učenje, integrirano terensko vajo leta 2008 za inšpekcijske preglede na kraju samem, ocenjevanje in merjenje prisotnosti radioaktivnega ksenona, tehnično pomoč državam v Afriki, Latinski Ameriki in na Karibih, pomožne seizmološke

postaje, krepitev sodelovanja z znanstvenimi krogi in krepitev zmogljivosti za inšpekcijske preglede na kraju samem z razvojem sistema za zaznavo prisotnosti žlahtnih plinov. Projekti iz tega sklepa temeljijo na projektih iz predhodnih skupnih ukrepov in napredku, doseženem z njihovim izvajanjem. Projekti iz tega sklepa so bili pripravljani tako, da se je preprečilo morebitno prekrivanje s Sklepom 2010/461/SZVP. Nekateri od njih vsebujejo elemente, podobne dejavnostim v okviru prejšnjih skupnih ukrepov, a se razlikujejo po materialnem področju uporabe ali ciljajo na različne države prejemnice ali regije.

Teh šest projektov v podporo dejavnostim Pripravljalne komisije bo izvajal in vodil začasni tehnični sekretariat.

2. OPIS PROJEKTOV

2.1 *Projekt 1: tehnična pomoč in krepitev zmogljivosti*

2.1.1 *O z a d j e*

Eden izmed edinstvenih elementov ureditve preverjanja v okviru CTBT v režimu neširjenja orožja in razorožitve je sprotno in neposredno zagotavljanje relevantnih informacij o spoštovanju predpisov državam podpisnicam CTBT. Preverjanje je sicer prvotni namen sistema opazovanja in preverjanja v okviru CTBT, vendar so tudi tehnologije in podatki mednarodnega opazovalnega sistema prav tako zelo uporabni za civilne in vladne agencije pri njihovih analizah (na primer) potresov, vulkanskih izbruhov, podvodnih eksplozij, podnebnih sprememb in potresnih morskih valov.

Medtem ko se države v razvoju zadnja leta vse bolj zanimajo za vzpostavitev nacionalnih podatkovnih središč – število naročnikov mednarodnega podatkovnega središča se je od leta 2008 povečalo za približno 36 –, pa številne države v razvoju še vedno nimajo polnega dostopa do sistema opazovanja in preverjanja v okviru CTBT.

Zato si Pripravljalna komisija še dodatno prizadeva, da bi povečala število vzpostavljenih nacionalnih podatkovnih središč, varnih računov podpisnic in pooblaščenih uporabnikov. Ta prizadevanja so usmerjena predvsem na preostalih 62 držav podpisnic CTBT, ki še nimajo dostopa do podatkov mednarodnega opazovalnega sistema in produktov mednarodnega podatkovnega središča (25 v Afriki, 9 v Latinski Ameriki, 6 na Bližnjem vzhodu in v Južni Aziji, 12 v Jugovzhodni Aziji, Pacifiku in na Daljnem Vzhodu, 3 v Vzhodni Evropi in 7 v Severni Ameriki in Zahodni Evropi). Ta prizadevanja so namenjena tistim državam, ki potrebujejo tehnično podporo, da bi povečale uporabo teh podatkov in produktov.

Da bi ohranili dejavnosti nacionalnih podatkovnih središč, morajo države prejemnice zagotoviti potrebna sredstva za delovanje objektov. Zaveza države prejemnice se šteje za pogoj uspešne izvedbe tega projekta.

Projekt je sestavljen iz štirih dopolnjujočih se delov, ki bodo okrepili področje uporabe in doseg obstoječih sposobnosti Pripravljalne komisije za povečanje zmogljivosti. Ta projekt nadgrajuje obstoječi okvir za zagotavljanje usposabljanja za povečanje zmogljivosti in opreme državam v razvoju, in sicer tako, da vključuje države in regije, ki še niso dobile te podpore, in širi področje uporabe, da bi bili zajeti tudi usposabljanje v zvezi z opazovanjem radionuklidov in tehnologijami za modeliranje atmosferskega prenosa (ATM). Oblikovana in uporabljena bo programska oprema za obdelavo podatkov v obliki valovanja (seizmično, hidroakustično in infrazvočno) v realnem času. Novi program štipendij bo spodbujal izmenjavo znanja med državami in njihovo sodelovanje, virtualno središče za izkoriščanje podatkov pa bo podpiralo znanstvene raziskave in sodelovanje na tem področju.

2.1.2 *Obseg projekta*

Ta projekt sestavljajo naslednji štirje deli, ki bodo izvedeni usklajeno, da se bodo medsebojno krepili:

1. Del 1:

vključevanje držav podpisnic CTBT v Vzhodni Evropi, Latinski Ameriki in na Karibih ter v Jugovzhodni Aziji, na Pacifiku in Daljnem Vzhodu, da lahko v polni meri sodelujejo pri izvajanju ureditve preverjanja CTBT, odzivanju na nesreče in izredne razmere ter povezanem znanstvenem razvoju ter k temu prispevale.

2. Del 2:

razvoj in uporaba programske opreme Seiscomp 3 (SC3) v nacionalnih podatkovnih središčih za obdelavo vseh vrst podatkov v obliki valovanja v realnem času.

3. Del 3:

razvoj in spodbujanje programa štipendij za širitev temeljnega znanja in spoznanj Pripravljalne komisije z uporabo znanja in izkušenj osebja nacionalnih podatkovnih središč in upravljavcev postaj ter pomoč pri spodbujanju izmenjave znanja med državami in njihovega sodelovanja, pri čemer začasni tehnični sekretariat deluje kot koordinator.

4. Del 4:

ohranitev in spodbujanje virtualnega središča za izkoriščanje podatkov, ki je platforma za znanstvene raziskave in sodelovanje na tem področju ob uporabi podatkov mednarodnega opazovalnega sistema in produktov mednarodnega podatkovnega središča.

Komponenta 1:

Ta komponenta je nadaljevanje programov tehnične pomoči Pripravljalne komisije in bo razširila tehnično pomoč v druge države Latinske Amerike in na Karibih ter dve drugi regiji (Vzhodno Evropo ter Jugovzhodno Azijo, Pacifik in Daljni Vzhod).

Začasni tehnični sekretariat bo določil in dodelil tehnične strokovnjake svetovalce, ki bodo usklajevali vse svoje dejavnosti ob posvetovanju in odobritvi vodstva mednarodnega podatkovnega središča. Ta komponenta bo vključevala naslednje tri elemente:

Element 1: celostna ocena: v potencialni državi prejemnici bo izvedena ocena, da bi bilo ocenjeno poznavanje in uporaba podatkov in produktov začasnega tehničnega sekretariata. To vključuje oceno urada in po potrebi obisk držav prejemnic, da se opredelijo trenutne potrebe in predstave ter izboljša poznavanje podatkov mednarodnega opazovalnega sistema in produktov začasnega tehničnega sekretariata, vključno z njihovo morebitno uporabo v civilne in znanstvene namene. Stiki se vzpostavijo tudi z drugimi ustreznimi institucijami v posamezni državi, ki bi jim podatki in produkti začasnega tehničnega sekretariata lahko koristili. Po potrebi se bo spodbujalo navezovanje stikov med nacionalnimi organi in ustreznimi institucijami. V primerih, kjer je vzpostavljeno nacionalno podatkovno središče, se bo ocenil položaj vsakega tovrstnega središča z vidika osebja in infrastrukture (vključno z računalniško in internetno infrastrukturo), z namenom oblikovanja prednostnih dejavnosti. Da bi v okviru dela 2 lažje dosegli čim večji učinek, bo posebna pozornost namenjena trenutni širitvi in uporabi SC3.

Zgoraj omenjena ocena bo po potrebi dopolnjena z regionalnimi delavnicami. Take delavnice bodo podlaga za razlago vloge in delovanja nacionalnih podatkovnih središč v okviru CTBT ter oceno ravni znanja in potreb v sodelujočih državah.

Element 2: usposabljanje in tehnična podpora: organizirana bodo regionalna usposabljanja, ki bodo zbrala udeležence iz institucij, opredeljenih v elementu 1. Ta usposabljanja bodo nudila tehnična navodila glede podatkov in produktov začasnega tehničnega sekretariata. Udeleženci bodo med usposabljanjem uporabljali programsko opremo začasnega tehničnega sekretariata, ki je bila razvita za nacionalna podatkovna središča in se lahko uporablja za dostop do podatkov in produktov omenjenega sekretariata in njihovo analizo.

Področje uporabe bo razširjeno na radionuklide in tehnologije za modeliranje atmosferskega prenosa (ATM). Hkrati bodo nekatere države sodelovale v pilotnem projektu SC3 (kot je opisano v delu 2). Ta usposabljanja bodo tudi podlaga za spodbujanje sodelovanja med tehničnim osebjem ustreznih inštitutov v regiji.

Dodatna tehnična pomoč bo zato namenjena za izbor nacionalnih podatkovnih središč, ki bodo pripomogla k uporabi izkušenj, pridobljenih na regionalnem usposabljanju, v specifičnih nacionalnih podatkovnih središčih. Ta pomoč bo prilagojena potrebam nacionalnega podatkovnega središča in izobrazbi njegovega osebja, upoštevala pa bo tudi druge značilnosti (področja za uporabo podatkov in produktov, jezik itn.). Udeleženci bodo programsko opremo nacionalnega podatkovnega središča namestili in nastavili ob pomoči tehničnega strokovnjaka ter vzpostavili rutinski postopek pridobivanja, obdelave, analize in sporočanja podatkov v skladu s potrebami nacionalnega organa. Nekatere države bodo na podlagi ocenjenih potreb dobile tudi osnovno opremo za delovanje nacionalnega podatkovnega središča, vključno z računalniško opremo in ostalimi dodatki. Če je pridobljena ta oprema, se preko tehničnega strokovnjaka zagotovi tudi usposabljanje v zvezi z njeno namestitvijo, vzdrževanjem in delovanjem.

Element 3: spremljanje: Za utrditev pridobljenega znanja in/ali odpravo preostalih pomanjkljivosti bodo opravljeni ponovni obiski držav prejemnic, da bi ocenili, kako udeleženci uporabljajo znanje, pridobljeno med usposabljanjem iz elementa 2. Ti obiski za spremljanje stanja bodo zagotovili, da bo lokalno tehnično osebje redno uporabljalo podatke in produkte začasnega tehničnega sekretariata.

Obiski bodo prilagojeni lokalnim potrebam in znanju, usmerjeni pa k doseganju trajnosti za nadaljevanje dejavnosti tudi po zaključku projekta. Obsežno zaključno poročilo za vsako državo prejemnico bo podlaga za nadaljnje dejavnosti spremljanja v vsaki državi.

Kot je določeno v Sklepu 2010/461/SZVP, bo ta projekt vključeval regionalno skupinsko usposabljanje za obdelavo podatkov mednarodnega opazovalnega sistema in analizo produktov mednarodnega podatkovnega središča, po potrebi pa tudi zagotavljanje osnovne opreme. Če je izvedljivo, se za države prejemnice, v katerih so bile opredeljene in ocenjene posebne potrebe v zvezi z vzpostavitev nacionalnih podatkovnih središč in varnih računov podpisnic ter civilnimi in znanstvenimi koristmi, pripravi usmerjeno usposabljanje in dejavnosti povečanja zmogljivosti.

Vse dejavnosti v državah prejemnicah se bodo izvajale v tesnem usklajevanju in ob pomoči začasnega tehničnega sekretariata, da se zagotovi učinkovitost in trajnost usposabljanja in drugih prizadevanj za krepitev zmogljivosti, izvedenih v okviru tega projekta. To bo obenem zagotovilo ustrezno usklajenost z dejavnostmi, izvedenimi v okviru prejšnjih sklepov Sveta/skupnih ukrepov in nalog Pripravljalne komisije.

Začasni tehnični sekretariat ob uporabi navedenih meril in glede na predhodno oceno izvedljivosti, ki jo opravi ob upoštevanju lokalnih razmer v danem trenutku, predvidi dejavnosti v čim večjem številu naslednjih držav:

- (i) v Latinski Ameriki in na Karibih: države, ki so bile uvrščene na seznam, vendar niso bile izbrane za Sklep 2010/461/SZVP (Antigva in Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Bolivija, Dominikanska republika, Ekvador, Grenada, Gvajana, Gvatemala, Haiti, Honduras, Jamajka, Kostarika, Panama, Paragvaj, Salvador, Surinam in Urugvaj) in Brazilija, Čile, Dominika, Kolumbija, Kuba, Mehika, Nikaragva, Peru, Saint Vincent in Grenadine, Sveta Lucija, Trinidad in Tobago ter Venezuela;
- (ii) v Vzhodni Evropi: Albanija, Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Estonija, Gruzija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Poljska, Republika Moldavija, Romunija, Slovaška in Srbija;
- (iii) v Jugovzhodni Aziji, na Pacifiku in Daljnem Vzhodu: Brunej, Burma/Mjanmar, Cookovi otoki, Fidži, Filipini, Kambodža, Kiribati, Laos, Marshallovi otoki, Mikronezija, Mongolija, Nauru, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Salomonovi otoki, Samoa, Singapur, Tajska, Tonga, Tuvalu, Vietnam, Vanuatu in Vzhodni Timor.

Del 2: programska oprema SC3:

ta komponenta nudi uporabniku prijazno, odprto in integrirano platformo z uporabo SC3, programske opreme, ki se že na široko uporablja v seizmologiji in za opozarjanje na cunamije v okviru odzivanja na nesreče in izredne razmere, skupaj s specifično programsko opremo za mrežno procesiranje (*array processing*) (PMCC, Fk) in interaktivnimi orodji za pregled (*geotool*, *Jade*). Ta programska oprema dobro ustreza potrebam nacionalnih podatkovnih središč v smislu avtomatskega prejema in obdelave podatkov v obliki valovanja, mrežno procesiranje (*array processing*), avtomatske priprave poročil in interaktivnega pregleda podatkov.

Kar zadeva razvoj zmogljivosti, med nacionalnimi podatkovnimi središči in drugimi institucijami že obstaja široka skupnost uporabnikov SC3. Ko se bo ta povezana platforma na splošno uporabljala, bo to pritegnilo skupnost nastajajočih nacionalnih podatkovnih središč in pospešilo razvoj zmogljivosti med njimi. SC3 omogoča tudi enostavno izmenjavo podatkov med nacionalnimi podatkovnimi središči. Ta format se pogosto uporablja v mednarodni skupnosti, njegova uporaba v nacionalnih in mednarodnih podatkovnih središčih pa bi bistveno pospešila in poenostavila izmenjavo podatkov tudi v realnem času (česar današnja standardna programska oprema nacionalnih podatkovnih središč ne omogoča).

Mnogokrat je bilo že omenjeno, da obstaja tesna povezava med dejavnimi nacionalnimi podatkovnimi središči in dobro delujočimi postajami. Zato bi morali z razvojem programskega paketa SC3 omogočiti znatno pomoč pri podpori pomožnih seizmoloških postaj. Na dolgi rok bo izvajanje SC3 omogočilo nacionalnim podatkovnim središčem, ki se vzpostavljajo, da učinkovito uporabljajo svoje podatke iz postaj in stalno vzdržujejo operativno stanje.

Ta komponenta je osredotočena na razvoj in uvedbo programske opreme, vključno z njeno uporabo in usposabljanjem v zvezi z njo.

Nekaj pilotnih držav z institucijami, ki so pokazale zadostno tehnično zmogljivost in interes za sodelovanje, bo izbranih za uporabo in usposabljanje pri začetku projekta (npr. v Afriki, Vzhodni Evropi in Latinski Ameriki ter Jugovzhodni Aziji, na Pacifiku in Daljnem Vzhodu).

Del 3: Program štipendij

Cilj programa štipendij je usposobiti novo generacijo znanstvenih talentov s področja opazovanja jedrskih eksplozij, podpirati njihove nacionalne ustanove in obenem izpolniti potrebe po znanstvenih raziskavah, ki so ključne za izboljšanje sedanjih zmogljivosti za preverjanje in aplikacij CTBT na področju zmanjševanja škode pri nesrečah in vede o Zemlji.

V začetni fazi programa štipendij bodo določeni potencialni partnerji, ki bodo gostili gostujoče štipendiste. To bo opravil začasni tehnični sekretariat, ki bo objavil program štipendij ter pozval nacionalna podatkovna središča, univerze in druge potencialne partnerje, naj opredelijo strokovna področja, ki jih lahko ponudijo gostujočim štipendistom. Inštituti, ki so bili upravičeni do ugodnosti na podlagi Skupnega ukrepa 2008/588/SZVP in Sklepa 2010/461/SZVP ter drugih dejavnosti mednarodnega opazovalnega sistema/mednarodnega podatkovnega središča, kot so tehnični sestanki, srečanja strokovnjakov in delavnice, in ki so razvili strokovno znanje, bodo pozvani, da se prijavijo kot institucije gostiteljice.

Priložnosti za štipendije bo objavljala začasni tehnični sekretariat, vključno s strokovnimi področji, ki jih podpirajo institucije gostiteljice. Kandidati bodo zaproseni, da v prijavi opišejo svoj projekt in kako se ta umešča v objavljeno strokovno področje. Kandidate in predloge bo ocenil začasni tehnični sekretariat, ki bo lahko v skladu s svojimi potrebami predlagal spremembe. Vsak štipendist bo začasnemu tehničnemu sekretariatu redno poročal o dosežkih in povratnih informacijah. Srečanja strokovnjakov, Konferenca CTBTO za znanost, tehnologije in inovacije 2013 ter podobna srečanja bodo uporabljena za promocijo tega projekta, pozivanje k sodelovanju in prikaz doseženih rezultatov štipendistov. Ta projekt je zasnovan tako, da pritegne zunanje strokovnjake kot ojačevalec moči ob upoštevanju razpoložljivega osebja začasnega tehničnega sekretariata.

Del 4: Virtualno središče za izkoriščanje podatkov (vDEC)

Razvojna platforma vDEC (strojna in programska oprema) omogoča platformo za znanstveno izmenjavo, in sicer z zagotavljanjem dostopa do obsežnega arhiva podatkov o parametrih, lastnostih valovanja in radionuklidnih raziskovalcem, ki se ukvarjajo z izboljšavami obdelave v mednarodnem podatkovnem središču. Virtualno središče vDEC zagotavlja tudi dostop do programske opreme in poskusnih različic cevovodov za obdelavo, z možnostjo vstavljanja in preizkušanja različnih modulov.

Zlasti se bo v vDEC izvajal SC3 v fazi razvoja in preizkušanja. Virtualno središče vDEC zagotavlja tudi platformo za povezovanje dodatnih podatkov s podatki mednarodnega opazovalnega sistema, da se preučijo izboljšave, ki jih ti dodatni podatki prinašajo. Posebna pozornost bo po potrebi namenjena razpoložljivosti vDEC študentom, izbranim v okviru dela 3.

Sredstva bodo namenjena pogodbenim strokovnim storitvam za pomoč raziskovalcem, ki uporabljajo vDEC, in za nemoteno delovanje sistema.

2.1.3 Koristi in rezultat

Več držav v razvoju bo lahko izpolnilo svoje obveznosti preverjanja v okviru CBTB ter izkoristilo podatke mednarodnega opazovalnega sistema in produkte mednarodnega podatkovnega središča. Tehnična pomoč in usposabljanje se bosta razširila na druge države v Latinski Ameriki in na Karibih ter na dve drugi regiji (Vzhodna Evropa ter Jugovzhodna Azija, Pacifik in Daljni Vzhod).

Obseg uporab podatkov za krepitev zmogljivosti se bo razširil z razvojem in spodbujanjem platforme za integrirano programsko opremo v okviru SC3. Ta programska oprema se bo uporabljala tudi za obdelavo hidroakustičnih in infrazvočnih podatkov. Ker je SC3 že v široki uporabi in omogoča enostavno izmenjavo podatkov, bo z njim mogoče doseči veliko več nacionalnih podatkovnih središč in ustanov kot v preteklosti.

Program štipendij bo vzpostavljen za novo generacijo znanstvenih talentov s področja opazovanja jedrskih eksplozij, da bi se podprle njihove nacionalne ustanove in obenem izpolnile potrebe po znanstvenih raziskavah, ki so ključne za preverjanje CTBT ter za civilne in znanstvene namene.

Platforma vDEC, ki omogoča platformo za znanstveno izmenjavo, se bo ohranila in razširila, da bi lahko vključili platformo SC3.

2.2 Projekt 2: Razvoj zmogljivosti za prihodnje generacije strokovnjakov CTBT – pobuda za razvoj zmogljivosti

2.2.1 O z a d j e

Pobuda za razvoj zmogljivosti, vzpostavljena leta 2010, je bistveni del dejavnosti usposabljanja in izobraževanja Pripravljalne komisije, ki so namenjene izgradnji in ohranjanju potrebne zmogljivosti s tehničnega, znanstvenega, pravnega in političnega vidika CTBT in njene ureditve preverjanja. Pobuda temelji na priznanju, da so začetek veljavnosti in vsesplošna uporaba CTBT ter okrepitev ureditve preverjanja odvisni od aktivnega in informiranega sodelovanja prihodnjih generacij političnih, pravnih in tehničnih strokovnjakov, zlasti iz držav v razvoju.

2.2.2 O b s e g p r o j e k t a

Zaradi nadaljnje zamude pri začetku veljavnosti CTBT je bistveno, da se ohranita politična podpora in tehnično strokovno znanje pri vseh vidikih CTBT. V okviru pobude za razvoj zmogljivosti, ki bo poleg tradicionalnih interesnih skupin vključevala tudi druge strokovnjake, se bodo povečale možnosti za sodelovanje širše skupnosti pri krepitevi in učinkovitem izvajanju večstransko dogovorjenega sistema preverjanja iz CTBT.

Projekt je sestavljen iz treh delov:

1. Del 1:

Udeležba na seminarjih "Usposabljanje za vodje usposabljanja" leta 2013 in 2014

2. Del 2:

Udeležba strokovnjakov iz držav v razvoju na tečajih usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti in podpora za skupne raziskovalne projekte

3. Del 3:

Spodbujanje uporabe platforme e-učenje (*e-learning*) in multimedijskih izobraževalnih orodij v okviru pobude za razvoj zmogljivosti

Del 1: Udeležba na seminarjih "Usposabljanje za vodje usposabljanja" leta 2013 in 2014

Pripravljalna komisija bo na seminarjih "Usposabljanje za vodje usposabljanja" zagotovila metodološke usmeritve za akademike in raziskovalne institucije, ki delujejo na področjih, povezanih s CTBT, s čimer se bo povečala ozaveščenost in razumevanje CTBT v akademski skupnosti in med oblikovalci politik. Razpoložljiva sredstva bodo

namenjena udeležbi predstavnikov akademskih in raziskovalnih institucij – s poudarkom na univerzah in raziskovalnih institucijah iz Evrope in držav v razvoju – ki bodo vodili tečaje in programe usposabljanja v zvezi s CTBT, zlasti glede njenih znanstvenih in tehničnih vidikov.

Seminarji, ki bodo potekali leta 2013 in 2014, bodo gostili profesorje in raziskovalce iz vsega sveta, tudi tiste iz držav iz Priloge 2 k CTBT, ki bodo izmenjali najboljše prakse pri predavanju o temah, povezane s CTBT, in se usposabljali o vključevanju učnega materiala v okviru pobude za razvoj zmogljivosti v njihove učne programe. Na seminarjih bodo udeleženci tudi preučili, kako povečati število raziskovalnih projektov, povezanih s CTBT, na ciljnih univerzah, in bodo pozvani, da določijo študente, ki bodo sodelovali na tečajih v okviru pobude za razvoj zmogljivosti.

Del 2: Udeležba strokovnjakov iz držav v razvoju na tečajih usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti in podpora za raziskovalne projekte

— Udeležba na tečajih usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti

Pripravljala komisija bo glede na izreden uspeh tečaja napredne znanosti, v okviru katerega se je usposobilo na stotine posameznikov, med drugim upravljavci postaj, analitiki nacionalnih podatkovnih središč, diplomati, študenti in člani civilne družbe, še naprej organizirala letne znanstvene tečaje CTBT. Pripravljala komisija bo organizirala dvotedenski intenzivni znanstveni in tehnološki tečaj, ki bo potekal novembra 2012, in podoben tečaj konec leta 2013. Ti tečaji bodo potekali na Dunaju, vključevali pa bodo posebej prirejeno okolje za spletno učenje, tudi predavanja, ki jih bodo lahko v živo spremljali udeleženci iz vsega sveta.

Razpoložljiva sredstva bodo namenjena udeležbi približno 15 strokovnjakov letno – predvsem žensk in udeležencev iz držav v razvoju – na znanstvenih in tehničnih tečajih usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti.

— Skupni raziskovalni projekti

Sredstva bodo namenjena podpori skupnih raziskovalnih projektov za ureditev preverjanja v okviru CTBT, in sicer prek raziskovalnih štipendij, ki bodo na podlagi zaslug podeljene doktorskim in postdoktorskim kandidatom iz Evrope in držav v razvoju. Te raziskave bodo povezane z obstoječimi projekti Pripravljalne komisije.

Del 3: Spodbujanje uporabe platforme e-učenja (e-learning) in multimedijskih izobraževalnih orodij v okviru pobude za razvoj zmogljivosti

— Tehnični razvoj platforme e-učenje

Sredstva bodo porabljena za nadaljnje spodbujanje platforme e-učenje, pa tudi za zasnovano in razvoj dodatnih multimedijskih orodij, ki bodo pripomogla k doseganju ciljev pobude za razvoj zmogljivosti, vključno z izvajanjem strategij za večjo dostopnost sredstev iz pobude za razvoj zmogljivosti v državah v razvoju. Svetovalec bo še zlasti preučil možnosti za dodatno povečanje sredstev iz pobude za razvoj zmogljivosti za platforme mobilnega učenja ter druga dodatna multimedijska orodja in promocijski material.

— Oblikovanje vsebine za sredstva iz pobude za razvoj zmogljivosti

Sredstva se bodo namenila za oblikovanje izobraževalne vsebine in vsebine usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti, ki bosta zapolnili platformo e-učenje, ter za oblikovanje drugih multimedijskih orodij v okviru omenjene pobude. Ta pristop se bo osredotočil tudi na vključevanje materialov iz pobude za razvoj zmogljivosti v nove medije in uporabo množičnih družabnih omrežij za promocijo CTBT in njenega sistema preverjanja.

2.2.3 Koristi in rezultat

Izkušnje na podlagi pobude za razvoj zmogljivosti so pokazale, da lahko Unija z relativno majhno naložbo in strateško vizijo doseže največji donos. Pripravljala komisija bo lahko ob pomoči že delujoče infrastrukture za pobudo za razvoj zmogljivosti in institucionaliziranega pristopa svojega dela z dodatnimi sredstvi nadalje spodbujala trenutne projekte ter razvila bolj inovativne načine za zagotavljanje usposabljanja in izobraževanja v zvezi s temami, povezanimi s CTBT, kar najširši možni ciljni skupini.

V okviru te pobude se spodbuja tudi izvajanje ukrepov iz strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje. To pomeni, da tečaji in aktivnosti usposabljanja v okviru pobude za razvoj zmogljivosti krepijo prizadevanja za razvoj in ohranjanje večstranskega sodelovanja kot temelja učinkovite strategije proti širjenju orožja za množično uničevanje, in sicer z razvojem zmogljivosti na pravnem, političnem, znanstvenem in tehničnem področju. Poleg tega povezovanje s širšo skupnostjo interesnih skupin na ravni mednarodne skupnosti glede vprašanj v zvezi s CTBT veča ozaveščenost o CTBT in podpira prizadevanja za njeno vsesplošno uporabo in začetek veljavnosti.

2.3 Projekt 3: Izboljšanje modela atmosferskega prenosa

2.3.1 O z a d j e

Modeliranje atmosferskega prenosa (*Atmospheric Transport Modelling – ATM*), ki ga je zasnovala in uporabila Pripravljala komisija, se je izkazalo za zelo uporabno v civilne namene, na primer z napovedovanjem razpršitve radionuklidov iz jedrske elektrarne Fukušima Daiichi leta 2011.

Sedanji sistem ATM je zdaj dosegel določeno starost, zato bi nadaljnje izboljšave zahtevale naložbo v obliki računalniških virov in strokovnega znanja. Tako je bil prostovoljni prispevek, ki ga je Japonska ponudila, da bi podprla pridobitev nove strojne opreme ATM, ki bo uporabljena za prihodnji sistem ATM, sprejet z velikim zanimanjem. Da bi Pripravljalna komisija čim prej izkoristila to dodatno računalniško zmogljivost, bo v okviru tega projekta lahko najela strokovne storitve ATM za okrepitev omejenega števila osebja ekipe za ATM v mednarodnem podatkovnem središču (v nadaljnjem besedilu: strokovnjak ATM).

2.3.2 Obseg projekta

Strokovnjak ATM se osredotoči na izboljšanje zmogljivosti ATM. Naloge strokovnjaka ATM bodo usmerjene v najučinkovitejšo uporabo dodatne računalniške zmogljivosti, ki se bo financirala na podlagi prispevka Japonske, da bi zagotovili najnatančnejše možno modeliranje razpršitve radionuklidov v posebnih primerih. Te naloge bodo skladne z nalogami Pripravljalne komisije.

Naloge vključujejo, vendar niso omejene le na:

- (a) pridobitev visokokakovostnih meteoroloških polj z visoko resolucijo v sodelovanju s Svetovno meteorološko organizacijo in specializiranimi inštituti njenih držav članic;
- (b) izboljšanje modulov za radionuklide in določitev optimalne konfiguracije modela(-ov) atmosferskega prenosa;
- (c) opredelitev potreb glede podpore ATM v civilne namene prek komunikacije z zunanjimi strokovnjaki, tudi v sodelovanju z Mednarodno agencijo za atomsko energijo;
- (d) vključitev tega razvoja v izboljšanje podpore ATM za dogodke, povezane s CTBT.

Strokovnjak ATM ima zato široko znanje s področja razumevanja atmosferskih procesov in zlasti pojava prenosa radionuklidov, strokovno znanje o numerični vremenski napovedi in razpršitvi, tehnične zmogljivosti kodiranja in izvajanja skriptov ter medosebne veščine, ki so potrebne za nemoteno in tesno sodelovanje med CTBTO, Svetovno meteorološko organizacijo, Mednarodno agencijo za atomsko energijo in medagencijskim odborom za odzivanje na jedrske nesreče (IACRNE).

2.3.3 Koristi in rezultat

Rezultat tega projekta bo najnaprednejša zmogljivost ATM za podporo nalogam Pripravljalne komisije in ustreznim civilnim namenom. Omogočala bo tudi boljše usklajevanje virov ATM med mednarodnimi organizacijami ter lažje komuniciranje in izmenjavo informacij.

2.4 Projekt 4: Karakterizacija in zmanjševanje emisij radioaktivnega ksenona

2.4.1 O z a d j e

Radioaktivni ksenon je ključni pokazatelj jedrske eksplozije. V zadnjih 10 do 15 letih so se tehnologije za merjenje v okviru mednarodnega opazovalnega sistema bistveno izboljšale. Zato na občutljivost mreže za žlahtne pline mednarodnega opazovalnega sistema vedno bolj vplivajo svetovne koncentracije radioaktivnega ksenona, ki nastanejo zaradi civilne jedrske uporabe (na primer iz obratov za proizvodnjo izotopov za medicinsko uporabo). Projekt temelji na ukrepih, ki imajo podporo v okviru Skupnega ukrepa 2008/588/SZVP.

2.4.2 Obseg projekta

Projekt je sestavljen iz dveh delov:

1. Del 1: Karakterizacija koncentracij radioaktivnega ksenona;
2. Del 2: Zmanjšanje emisij radioaktivnega ksenona.

Del 1:

Pripravljalna komisija meri radioaktivni ksenon v okolju z zelo občutljivimi sistemi, kar je pomemben del sistema preverjanja CTBT. Pripravljalna komisija je s finančnim prispevkom Unije v okviru Skupnega ukrepa 2008/588/SZVP kupila dva prenosna sistema za merjenje radioizotopov ^{133}Xe , ^{135}Xe , $^{133\text{m}}\text{Xe}$ in $^{131\text{m}}\text{Xe}$. Sistema se bosta uporabljala za merjenje koncentracij radioaktivnega ksenona v Indoneziji in Kuvajtu. V ta namen so bili sklenjeni sporazumi o sodelovanju s partnerskimi inštituti (BATAN v Indoneziji in KISR v Kuvajtu).

Ker je na obeh lokacijah mogoče pridobiti veliko podatkov o karakterizaciji svetovnih koncentracij radioaktivnega ksenona, je namen tega projekta najprej podaljšati obdobje merjenja v Indoneziji in Kuvajtu za dodatnih šest mesecev na 12 mesecev. Podaljšanje tega obdobja merjenja bi omogočilo karakterizacijo teh dveh lokacij v celotnem 12-mesečnem ciklu, v katerem so zajete vse sezonske razmere.

Po zaključku tega obdobja pa namerava začasni tehnični sekretariat opraviti dodatna merjenja na območjih, kjer svetovne koncentracije radioaktivnega ksenona niso v celoti znane, prav tako pa niso znani njihovi učinki na sistem mednarodnega opazovalnega sistema. Naslednji lokaciji naj bi bili Perzijski zaliv in Južna Amerika.

Da bi se ta merjenja nadaljevala, so potrebna sredstva za pošiljanje mobilnih sistemov za merjenje žlahtnih plinov na nove lokacije in za delovanje obeh sistemov v obdobju vsaj 12 mesecev na vsaki lokaciji, vključno z njunim rednim vzdrževanjem.

Po zaključku tega obdobja merjenja bo začasni tehnični sekretariat sistema lahko uporabljal za nadaljnje študije koncentracij radioaktivnega ksenona in/ali za usposabljanje.

Del 2:

Ta del vključuje pilotno študijo, s katero bi preučili možnosti absorpcije izotopov radioaktivnega ksenona, s pomočjo različnih snovi in metod ter razvili sistem filtriranja. Namen tega dela je izboljšati zmogljivost mednarodnega opazovalnega sistema za odkrivanje prisotnosti ter zanesljivost in kakovost podatkov mednarodnega podatkovnega središča.

Namen tega dela je razviti majhen in prožen sistem, ki se lahko enostavno uporabi v različnih fazah proizvodnega procesa, da bi določili najprimernejšo lokacijo sistema za zmanjšanje pri vzpostavitvi obrata. Prožnost sistema za zmanjšanje bo omogočila uporabo tudi v drugih obratih za proizvodnjo izotopov.

Pretekle dejavnosti, ki jih je podpirala Unija, so omogočile spremljanje problema emisij žlahtnih plinov, s pilotno študijo pa bo narejen korak naprej v smeri iskanja konkretnih rešitev za ta problem. Ta del bo temeljil na predhodni študiji, ki sta jo izvedla belgijski center za jedrske raziskave (SCK•CEN, Belgija) in nacionalni laboratorij Pacific Northwest National Laboratory (ZDA).

Ta del je sestavljen iz treh elementov:

Element 1: poizkusi absorpcije radioaktivnega ksenona: izgradnja poskusnega sistema in testiranje različnih absorpcijskih snovi (srebrov zeolit, sito ogljikovih molekul) pod različnimi pogoji (temperatura, tok, nosilni plin).

Element 2: zasnova prenosnega sistema filtriranja, ki temelji na analizi absorpcijskih poskusov, izvedenih v fazi 1.

Element 3: izdelava optimiziranega prenosnega sistema filtriranja in testiranje v laboratoriju. Po izvedbi te faze bo prenosni sistem filtriranja pripravljen za testiranje v radiofarmaceutskem proizvodnem obratu belgijskega nacionalnega inštituta za radijske elemente (IRE, Belgija). Sistem bo vključeval instrumente za odkrivanje prisotnosti sevanja, da bi določili dejavnik zmanjšanja radioaktivnega ksenona, pridobljen na terenu.

Po izvedbi vsake faze bo pridobljeno znanje zbrano v podrobnem poročilu.

Izvedbeno delo bodo v tem delu opravili pogodbeni izvajalci. Pripravljalna komisija bo po potrebi zagotovila svoje strokovno znanje v zvezi z zajemanjem ksenona.

Pripravljalna komisija bo tudi še naprej spremljala emisije radioaktivnega ksenona, ki jih zaznajo bližnje postaje. Zmanjšanje emisij bi moralo pomembno vplivati na ravni zaznanega radioaktivnega ksenona. Z merjenjem emisij v obratu v Belgiji (tj. s spremljanjem odvodnikov) se lahko pridobijo tudi informacije o uspešnosti zmanjšanja. Pripravljalna komisija pa lahko pomaga pri analizi teh podatkov.

2.4.3 Koristi in rezultat

Ta projekt bo skladno s cilji Unije na področju neširjenja orožja za množično uničevanje prispeval h krepitvi sistema opazovanja in preverjanja CTBT ter zmogljivosti Pripravljalne komisije za natančnejše spremljanje radioaktivnega ksenona. Z zmanjševanjem emisij radioaktivnega ksenona pri civilni uporabi, bodo prihodnje emisije, ki so še vedno ključni kazalnik za spremljanje in preverjanje jedrske aktivnosti, z večjo gotovostjo pripisane jedrskim eksplozijam.

Vzpostavitev in ohranjanje trdnega sistema preverjanja krepiti zmogljivosti in verodostojnost CTBT, kar posledično prispeva k večji moči argumentov v prid začetka njene veljavnosti in vsesplošne uporabe.

Pretekle dejavnosti v okviru Skupnega ukrepa 2008/588/SZVP in Sklepa 2010/461/SZVP so omogočile spremljanje problema emisij žlahtnih plinov, z dodatnimi sredstvi poleg predhodnega financiranja Unije pa se bo lahko začela iskati rešitev za ta problem. Tesno sodelovanje med Pripravljalno komisijo in imenovanimi institucijami (SCK•CEN in IRE) bo omogočilo nadaljevanje že opravljenega dela in optimiziralo obstoječe izkušnje in strokovno znanje.

2.5 Projekt 5: Podpora integrirani terenski vaji 2014 (IFE14): razvoj integrirane multispektralne mreže

2.5.1 O z a d j e

Namen tega projekta je podpreti integrirano terensko vajo, ki bo potekala leta 2014 (*Integrated Field Exercise 2014 – IFE14*), in sicer z razvojem integrirane multispektralne mreže z uporabo kupljene opreme in podobnih prispevkov.

Naloga Pripravljalne komisije je nadaljevati dejavnosti, povezane z multispektralno in infrardečo tehnologijo, da bi določili specifikacijo opreme in postopke opravljanja inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

Na podlagi Sklepa 2010/461/SZVP so bila zagotovljena finančna sredstva za organizacijo srečanja strokovnjakov o multispektralnem in infrardečem slikanju za inšpekcijske preglede na kraju samem (MSEM-11) 30. marca in 1. aprila 2011 v Rimu, Italiji, na katerem je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba preučiti uporabo serijske opreme pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem, saj pomenijo najbolj stroškovno učinkovito možnost za zadevno tehnologijo. Pomen multispektralne in infrardeče tehnologije za inšpekcijske preglede na kraju samem se je po testiranju te tehnologije septembra 2011 na Madžarskem še povečal.

Elementi, ki so pomembni za te inšpekcijske preglede, so bili identificirani z uporabo integrirane mreže multispektralnih in infrardečih senzorjev. Madžarska je ponudila podoben prispevek, in sicer uporabo dveh senzorjev iz zraka, ki zaznavata v vidnem/bližnjem infrardečem območju (VNIR) in kratkovalovnem infrardečem območju (SWIR). Zaznavanje na daljavo iz zraka, ki uporablja multispektralno in infrardečo tehnologijo, nudi veliko možnosti za inšpekcijske preglede na kraju samem, vendar so različni sistemi trenutno sestavljeni iz več posameznih senzorjev z individualnimi diskretnimi postopki obdelave, ki uporabljajo različne prilagojene pakete programske opreme. Zato obstaja le nekaj integriranih multispektralnih in infrardečih sistemov, s katerimi se lahko sočasno pridobivajo podatki o celotnem spektralnem območju, relevantnem za inšpekcijske preglede na kraju samem.

2.5.2 Obseg projekta

Zaradi izboljšanja uporabe tehnologije zaznavanja na daljavo iz zraka, ki uporablja multispektralno in infrardečo tehnologijo, pri inšpekcijskem pregledu na kraju samem, je namen tega projekta vzpostaviti sistem, ki bi vseboval strnjeno mrežo izbranih senzorjev, ki se uporabljajo pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem, s predhodno določenim nizom postopkov za naknadno obdelavo, ki uporablja posebne postopke programske opreme za inšpekcijske preglede na kraju samem, ki bi skupini inšpektorjev olajšali kvantitativno analizo podatkov in pospešili razpoložljivost izhodnih podatkov.

Pristop "ene škatle in ene programske opreme" bi lahko bistveno izboljšal delo skupine inšpektorjev.

Multispektralni in infrardeči sistem se lahko šteje za modularnega, z možnostjo priključitve dodatnih senzorjev v mrežo, kadar so za to na voljo finančna sredstva.

V idealnih pogojih bi sistem vključeval:

- (a) multi/hiperspektralni senzor, ki za zaznavanje v vidnem in bližnjem infrardečem območju (VNIR), s katerim se ugotavljajo značilnosti, kot so antropogene površine, vegetacijski vzorci in stres;
- (b) multi/hiperspektralni senzor za zaznavanje v kratkovalovnem infrardečem območju (SWIR), s katerim se ugotavljajo vzorci vsebnosti vlage in spremembe v porazdelitvi različnih anorganskih snovi;
- (c) digitalno kamero RGB (ki se uporablja v kombinaciji z LIDAR) za ortofotografiranje območja inšpekcijskega pregleda, ki skupinam na terenu olajša orientacijo in jim zagotavlja spremene informacije;
- (d) instrument LIDAR, ki omogoča pripravo topografskega modela za ortorektifikacijo slikovnega gradiva in se uporablja za zaznavanje značilnosti pod rastlinsko odejo;
- (e) digitalna termalna kamera za zaznavanje termalnih vzorcev, ki jih povzročata premikanje vozil in topla ali hladna voda na površini ali blizu nje;
- (f) navzdol usmerjena kamera, ki bo omogočila prelet območja inšpekcijskega pregleda za informacijske tehnologije (IT);
- (g) GPS in vsa dodatna oprema, tudi monitorji in certificirano ogrodje instrumentov za sočasno delovanje senzorjev.

Opremo iz točk (a), (b) in delno (g), ki predstavlja bistveni del multispektralnega in infrardečega sistema, bo prispevala Madžarska. Dodatne senzorske in pomožne opreme bi bilo treba dodati v sistem po naslednjem vrstnem redu in skladno z razpoložljivimi sredstvi: (c), (e), (d) in (f).

V prvi razvojni fazi bi bilo zaželeno, da se kupi oprema iz točk (c), (e) in (d), saj bi lahko skupina inšpektorjev z njo imela največji pregled.

Poleg strojne opreme bi z razvojem platforme za programsko opremo dobili optimizirani predhodno določeni niz postopkov za naknadno obdelavo, ki uporablja specifične rutinske postopke za inšpekcijske preglede na kraju samem, da bi olajšali kvantitativno analizo podatkov, pridobljenih z zaznavanjem na daljavo iz zraka.

2.5.3 Koristi in rezultat

Ta projekt je povezan s cilji Unije in podpira politiko Unije o neširjenju orožja za množično uničevanje, z njim pa bi izboljšali tudi zmogljivosti Pripravljalne komisije v zvezi z zaznavanjem in preverjanjem. S tem projektom bi spodbudil tudi inovacije in razvojno delo.

2.6 Projekt 6: vzdrževanje potrjenih pomožnih seizmoloških postaj v okviru mednarodnega opazovalnega sistema

2.6.1 O z a d j e

Namen tega projekta je nadgraditi napredek, dosežen z izvajanjem Sklepa 2010/461/SZVP. Glavni namen tega sklepa je bil obravnavati postaje v okvari, ki so potrebovale nujna vzdrževalna dela, zastarelo opremo ter izboljšati raven razpoložljivosti nadomestne opreme na določenih postajah.

Cilj tega projekta je upoštevati pridobljene izkušnje in se osredotočiti na krepitev vzdrževalnih struktur za te postaje, da bi lahko dolgoročno delovale, in sicer s sklepanjem pogodb z upravljavci postaj, ki bi omogočile, da bi bilo vzdrževanje zastoj oziroma bi stalo zelo malo. Ena od nalog tega projekta je tudi vzpostavitev/zamenjava prevoznega sredstva, ki je potrebno za učinkovito in pravočasno opravljanje nalog upravljavcev postaj.

2.6.2 Obseg projekta

Namen tega projekta je sklepanje pogodb, ki bi omogočile, da bi bilo vzdrževanje zastoj oziroma bi stalo zelo malo, z imenovano institucijo upravljavcev postaj držav gostiteljic, ki so pokazale pripravljenost za izvajanje zahtevane podporne strukture za postaje v njihovi državi, da bi začasni tehnični sekretariat lažje sklepal pogodbe za delo na teh postajah.

Dokler določene postaje niso ustrezno vzdrževane, se lahko zahteva, da začasni tehnični sekretariat opravlja letne obiske za tehnično pomoč, da bi zagotovil sprejemljivo raven vzdrževanosti zadevne postaje. Lahko se zahteva tudi nakup vozil (ali primernih prevoznih sredstev) za vzdrževanje na tehnično ocenjenih lokacijah. V okviru vzpostavitve več pomožnih seizmoloških postaj so bila zagotovljena vozila za upravljavce postaj, da bi se lahko hitro odzvali v primeru okvar in zagotovili prevozna sredstva za rutinske postopke in vzdrževanje. Veliko teh vozil je zdaj preseglo svojo življenjsko dobo in jih je treba zamenjati, vendar mnogi upravljavci postaj in države gostiteljice nimajo potrebnih sredstev za takšno načrtovano zamenjavo. Sredstva se bodo namenila tudi pogodbam za strokovne storitve.

Pripravljalna komisija načrtuje dejavnosti v podporo čim več postajam, da bi vključila tudi države iz naslednjih regij: Vzhodna Evropa, Južna Azija, Pacifik, Latinska Amerika, Karibski otoki in Bližnji Vzhod. Postaje, na katerih se bodo izvajale te dejavnosti, bodo določene glede na predhodno oceno izvedljivosti, ki jo bo opravila Pripravljalna komisija, pri čemer bo upoštevala trenutne lokalne razmere.

2.6.3 Koristi in rezultat

Trajni rezultati tega projekta so močno odvisni od sodelovanja gostujočih držav določenih potrjenih pomožnih seizmoloških postaj v okviru mednarodnega opazovalnega sistema, dosedanje izkušnje pa kažejo, da je njihov odziv pogosto počasen ter da je treba vložiti veliko truda v informiranje, usposabljanje in izobraževanje. S tem projektom bi podprli ta prizadevanja in izboljšali razumevanje o tem, kaj je potrebno za vzpostavitev in vzdrževanje teh postaj.

S tem projektom bi morali poudariti vlogo države gostiteljice, njenih zadevnih nacionalnih organov in stalnih misij ter potrebo po sklenitvi sporazuma o objektih in imenovanju upravljavca postaje, da bi postopoma dosegli sprejemljivo stopnjo razpoložljivosti podatkov za te postaje.

Projekt bo prispeval k večji razpoložljivosti podatkov mreže pomožnih seizmoloških postaj, kar bo rezultat boljše usposobljenosti upravljavcev postaj, močnejših struktur vzdrževanja ter boljše dostopnosti do nadomestnih delov in vidnosti Unije.

3. TRAJANJE

Projekti se skupno predvidoma izvajajo 24 mesecev.

4. UPRAVIČENCI

Upravičenci do projektov iz tega sklepa so vse države podpisnice CTBT in Pripravljalna komisija.

5. IZVAJALEC

Tehnična izvedba projektov se bo zaupala Pripravljalni komisiji. Projekte bo neposredno izvajalo osebje Pripravljalne komisije, strokovnjaki iz držav podpisnic CTBT in pogodbeni izvajalci.

Načrtuje se poraba sredstev za sklenitev pogodbe s svetovalcem za vodenje projektov, ki bo Pripravljalni komisiji pomagal pri izvajanju tega sklepa, izpolnjevanju obveznosti poročanja v celotnem obdobju izvajanja, vključno s pripravo končnega opisnega poročila in končnega finančnega poročila, vodil arhiv vse dokumentacije, povezane s tem sklepom, zlasti zaradi morebitnih misij preverjanja, zagotavljal vidnost Unije z vseh vidikov ter skladnost vseh dejavnosti v zvezi s financami, pravnimi zadevami in javnimi naročili s finančnim in administrativnim okvirnim sporazumom (FAFA) in skrbel, da bodo vse informacije, tudi tiste o proračunu, popolne, točne in pravočasne.

Izvajanje projektov bo skladno s finančnim in administrativnim okvirnim sporazumom ter sporazumom o financiranju, ki ju skleneta Komisija in Pripravljalna komisija.

6. UDELEŽENE TRETJE OSEBE

Projekti se bodo v celoti financirali s tem sklepom. Strokovnjaki iz Pripravljalne komisije in držav podpisnic CTBT se lahko štejejo kot udeležene tretje osebe. Delujejo po standardnih pravilih delovanja strokovnjakov Pripravljalne komisije.
